

Roze bril of zwartkijken?

Tekst Robert van Noort / Foto Gisele Wulfsohn

Soms denk ik dat ik mijn verblijf in Johannesburg te veel romantiseer. Zeker als ik hoor dat in de straat waar ik woon een Indiaas gezin met veel geweld werd overvallen terwijl ze hun overleden moeder naar hun huis brachten om haar daar op te baren. We wonen achter tralies en dubbele hekken; het huis heeft een geavanceerd alarmsysteem dat zelfs in de tuin werkt. Zo ongeveer de enige gelegenheid om te worden beroofd is als je in of uit het huis gaat. De moed zakt mij in de schoenen wanneer ik de soap volg rond Minister van Gezondheid dr. Manto Tshabalala-Msimang. Ze heeft net een levertransplantatie achter de rug en wordt beschuldigd van drankmisbruik op haar ziekbed. Zij gelooft dat je HIV kunt bestrijden en zelfs genezen met rode bietjes.

Maar dan ontmoeten we Joseph. Deze zomer trok ik met mijn gezin door Limpopo en Mpumalanga. In dit gebied bevindt zich een van de grootste kloven ter wereld, *Blyde River Canyon*. Een natuurspektakel dat we te paard betreden met Joseph als onze gids. Het *resort* waar hij voor werkt traint kansarme jongeren van het platteland om in de *hospitality* industrie te werken. Ze wonen een tijd in de trainingsacademie op het terrein en volgen een intensieve driejarige *training on the job*. Josephs passie is de natuur. Hij identificeert zich meteen met mijn zoon Merlijn van acht, die zo ongeveer alle slangen van Afrika herkent. In een mengeling van Nederlands, Afrikaans en Engels bespreken ze alles wat we zien. Hij vertelt over zijn plezier in de samenwerking met witten en *coloured*, over zijn respect voor dieren en hoe hij elke dag leert om te gaan met stadsmensen die de natuur in gaan. Op de trainingsacademie is veel plaats om die ervaringen te delen en om te zetten in een persoonlijke aanpak. Midden in de *bush* en dan zo'n moderne leer methode.

Ik meld mij bij de receptie omdat ik een dag teveel heb betaald voor ons verblijf. Een witte 'collega'-trainee krijgt door een zwarte dame het volgende staaltje van klantgerichtheid ingepeperd: *'Don't blame the customer; blame the computer!'* We moeten er alledrie erg om lachen. Wat een leuke sfeer en wat een wil om er samen wat van te maken. Ik leef in een land in opbouw, met een spirit gericht op de toekomst, op inclusie!

Het schoolseizoen in Nederland is begonnen en ik ben

ook weer terug in Nederland. We hebben een feestje bij een goede vriend van ons. Mijn Zuid-Afrikaanse collega Mark is ook mee en is hier enige tijd om ons internationale gezelschap mee vorm te geven. We raken aan de praat met een voormalig LPF-kamerlid. Hij stort in het kader van Marks 'inburgering' een reeks cijfers over hem uit: jawel, over een tijdje is 20% van de Amsterdamse bevolking islamitisch, de hoofddoekjes bepalen nu al in de binnenstad het straatbeeld, en de criminaliteit onder Marokkaanse jongeren stijgt schrikbarend. Mark is *not amused*. Ook al zijn er in zijn land vele issues op dit vlak, dit soort populistische teksten wordt daar niet veel geventileerd. Hij nodigt onze LPF'er uit om eens af te reizen naar het verre zuiden en te komen kijken naar wat er wel lukt.

Maar ja, zo gepassioneerd is hij nu ook niet. Liever langs de lijn commentaar leveren. Belangrijk verschil met veel Zuid-Afrikanen is dat daar echt iedereen een grote betrokkenheid voelt met dit soort thema's. In Zuid-Afrika staat meer dan 45% noodgedwongen aan de kant, want officieel zonder werk. Hier is samen leven, voor elkaar zorgen, deel van de *community* zijn, vanzelfsprekend. Commentaar leveren en niets doen wordt niet getolereerd.

Robert van Noort is partner in Kessels & Smit, *The Learning Company* en voorzitter van NV02, de vereniging van HRD-professionals.

De komende maanden zet hij in Zuid-Afrika 'Imveliso' op, een centrum dat duurzaam ondernemerschap stimuleert. Voor O&O bericht hij over zijn belevenissen.

E-mail: vannoort@kessels-smit.nl